

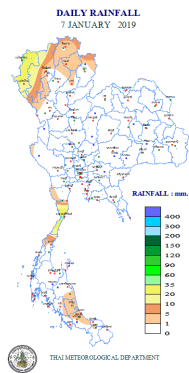
รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 8 มกราคม 2562

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศ 24 ชั่วโมง

ประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นกับมีหมอกในตอนเช้า และมีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง ส่วนภาคใต้มีฝนลดลง สำหรับในช่วงวันที่ 8 - 9 ม.ค. 62 บริเวณภาคเหนือจะมีฝนฟ้าคะนองและมีฝนตกหนักบางแห่ง กับมีลมกระโชกแรงและมีลูกเห็บตกบางพื้นที่ ขอให้ประชาชนบริเวณภาคเหนือระวังอันตรายจากฝนตกหนักและลมกระโชกแรงไว้ด้วย สำหรับเกษตรกรควรเตรียมป้องกันและระวังความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อผลผลิตทางการเกษตร

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 7 ม.ค. 62 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 8 ม.ค. 62

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ต.แม่สวด อ.สบเมย	แม่ฮ่องสอน	19.0	ฝนตกปานกลาง
2.	ต.ตาเกา อ.น้ำขุ่น	อุบลราชธานี	17.0	ฝนตกปานกลาง
3.	ต.ปือ อ.เขียงกลาง	น่าน	17.0	ฝนตกปานกลาง
4.	ต.แม่เงา อ.ขุนยวม	แม่ฮ่องสอน	12.5	ฝนตกปานกลาง
5.	ต.ยางฮ่อม อ.ขุนตาล	เชียงราย	10.5	ฝนตกปานกลาง

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 57,053 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 33,118 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (61,957 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 81) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 4,904 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 45.73 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 121.84 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 19,022 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 53,642 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 30,099 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2561 (57,640 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 81) น้อยกว่าปี 2561 จำนวน 3,998 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 34.79 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 104.36 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 17,285 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม.³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,425	70	10,680	59	75	1,001	662	66	564	62	83	25,825	18,087	70	11,244	59	7,739
ตอน.	12	8,368	4,328	52	2,677	40	218	1,998	1,126	56	977	53	230	10,367	5,454	53	3,655	43	4,913
กลาง	3	1,419	648	46	588	45	22	369	208	56	184	53	25	1,788	856	48	772	47	932
ตะวันตก	2	26,605	23,319	88	10,042	75	7	142	121	85	112	91	9	26,747	23,440	88	10,154	75	3,307
ตะวันออก	6	1,515	1,169	77	1,070	76	51	963	742	77	690	76	57	2,478	1,911	77	1,760	76	567
ใต้	4	8,194	6,752	82	5,042	78	39	668	546	82	493	77	43	8,863	7,298	82	5,534	78	1,564
รวม	35	70,926	53,642	76	30,099	64	412	5,142	3,411	66	3,019	63	447	76,068	57,053	75	33,118	64	19,022

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)+7

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 17,243 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 69 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 10,547 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 13.36 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 51.34 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 7,628 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,837	66	5,037	52	4.58	0.62	22.00	24.00	4,625
สิริกิตี	7,234	76	4,384	66	7.64	5.61	25.00	23.00	2,276
ภูมิพล+สิริกิตี	16,070	70	9,421	58	12.22	6.23	47.00	47.00	6,901
แควน้อยฯ	638	68	595	66	0.84	0.49	2.16	2.16	301
ป่าสักชลสิทธิ์	535	56	532	56	0.30	0.30	2.18	2.18	425
รวมทั้งหมด	17,243	69	10,547	58	13.36	7.02	51.34	51.34	7,628

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯกระเสียว (24%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 10 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่จัดสมบูรณ์ชล (100%) อ่างฯกัวลม (88%) อ่างฯกัวคองหมา (98%) อ่างฯศรีนครินทร์ (91%) อ่างฯวชิราลงกรณ์ (81%) อ่างฯหนองปลาไหล (89%) อ่างฯนบดินทรจินดา (87%) อ่างฯแก่งกระจาน (85%) อ่างฯปราณบุรี (88%) อ่างฯรัชชประภา (83%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิ ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 430 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 430 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.49 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.71 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 90 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.79 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.80 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.64 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.78 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 153 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 141 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 125 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 20 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 8 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 15 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 22 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 47 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 50 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลา) 6 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 30 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 170 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 162 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุม (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุม) 20 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 61 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 75 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 14 ลบ.ม./วินาที

อ่าวไทย สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 98 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 104 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.20 ข้อมูล ณ 8 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนทบุรี จ.นนทบุรี	0.17 ข้อมูล ณ 8 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนากรมชลประทานสามเสน กทม.	0.21 ข้อมูล ณ 8 ม.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

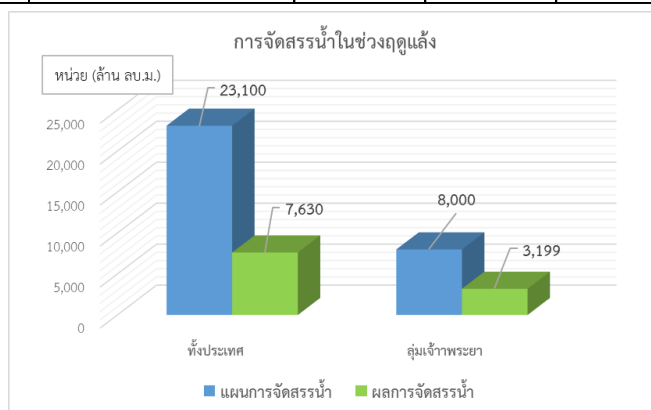
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 7,630 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 33 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ใช้น้ำไปแล้ว 51 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 3,199 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 40 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	7,630	33
ลุ่มเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	3,199	40

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

ทั่วประเทศ จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 2 มกราคม 2562)

ทั่วประเทศ จำนวน 7.04 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 6.04 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.00 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 5.44 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 5.12 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.32 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	4.78	0.23	5.01
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	1.26	0.77	2.03
	รวม	11.21	4.87	16.08	6.04	1.00	7.04
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	6.07	4.05	0.07	4.12
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	2.67	1.07	0.25	1.32
	รวม	7.18	1.56	8.74	5.12	0.32	5.44

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 169 เครื่อง ในพื้นที่ 26 จังหวัด แบ่งเป็น

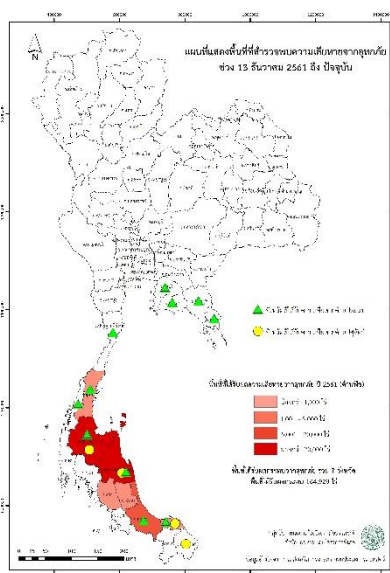
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 22 เครื่อง ในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(1) อุตรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(5) นครราชสีมา(3) ยโสธร(2) นครพนม(2) เพชรบุรี(5)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 50 เครื่อง ในพื้นที่ 10 จังหวัด คือ เชียงราย(1) สุโขทัย(6) นครสวรรค์(3) นครนายก(4) ปราจีนบุรี(18) ฉะเชิงเทรา(6) ชลบุรี(2) จันทบุรี(1) ระยอง(1) กาญจนบุรี(8)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 48 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) นครราชสีมา(13) บุรีรัมย์(2) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6)
- ช่วยเหลืออุทกภัย จำนวน 44 เครื่อง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ นครศรีธรรมราช(44)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

อุทกภัยภาคใต้

1) ช่วงภัยพายุโซนร้อน “ปาบึก” (PABUK) 4 มกราคม 2562 – ปัจจุบัน

ตามประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา พายุโซนร้อน “ปาบึก” (PABUK) เคลื่อนตัวลงอ่าวไทย และเคลื่อนเข้าฝั่งบริเวณจังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งส่งผลกระทบต่อพื้นที่ภาคใต้ เกิดฝนตกหนัก น้ำท่วมเฉียบพลัน และน้ำไหลหลาก ทำให้เกิดอุทกภัย และวาตภัย ในพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา พัทลุง ตรัง นราธิวาส ปัตตานี ระนอง ภูเก็ต ชลบุรี และตราด มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2562

- ด้านพืช 10 จังหวัด เกษตรกร 185,980 ราย พื้นที่ 137,950 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 26,622 ไร่ พืชไร่ 2,984 ไร่ พืชสวนและอื่น ๆ 108,344 ไร่
 - ด้านประมง 12 จังหวัด เกษตรกร 7,360 ราย พื้นที่ 23,871 ไร่ บ่อปลา 13,286 ไร่ บ่อกุ้ง/ปู/หอย 10,585 ไร่) กระชัง 21,706 ตารางเมตร
 - ด้านปศุสัตว์ 10 จังหวัด เกษตรกร 46,216 ราย 2,632,533 ตัว แบ่งเป็น โค- กระบือ 90,340 ตัว สุกร 91,925 ตัว แพะ-แกะ 22,933 ตัว สัตว์ปีก 2,427,335 ตัว แปลงหญ้า 3,569 ไร่สำรวจพบความเสียหายแล้ว 4 จังหวัด เกษตรกร 30 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 1,514 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 51 ตัว สุกร 3 ตัว แพะ-แกะ 113 ตัว สัตว์ปีก 1,347 ตัว คิดเป็นเงิน 1.53 ล้านบาท
 - เรือประมง ประสบภัย 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ระนอง ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด จำนวน 103 ลำ
 - สมาชิกสหกรณ์ ประสบภัย 4 จังหวัด จำนวน 111 แห่ง สมาชิก 19,992 ราย
- การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- อพยพสัตว์ จำนวน 1,825 ตัว
 - แจกจ่ายเสบียงสัตว์ 100,360 กิโลกรัม
 - หญ้าพระราชทาน จำนวน 5,018 ฟ่อน (100,360 กก.)
 - หน่วยเฉพาะกิจสัตว์แพทย์เคลื่อนที่ จำนวน 60 นาย
 - ถุงยังชีพสัตว์ จำนวน 632 ถุง

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 2 ม.ค. 62)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สระบุรี สุโขทัย และนครสวรรค์) จำนวน 33,510 ไร่ การระบาดลดลง 38,588 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ ระยอง และตาก) จำนวน 26 ไร่ การระบาดลดลง 3,190 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มหาสารคาม และตาก) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด - แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอร์เรียเพื่อควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูง มากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดมากแนะนำให้ใช้สารเคมีพ่นลงบนต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงนูนหลวง 2. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชลบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่ อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การ ระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวงและดักแด้ และ ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ ขณะปลูกหรือคลุกกลในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียร่วมกับ เชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อย ในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่น สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือ หนอนเจาะฝัก	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก เชียงใหม่ และ เพชรบูรณ์) จำนวน 1,513 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,483 ไร่	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือน ในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตาม สถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดู ต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่าง สม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงนูนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 5. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 51 ไร่ การระบาดลดลง 68 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 620 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี จันทบุรี มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และตาก) จำนวน 346 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 265 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 265 ไร่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน Anagyrus lopezi แมลง ช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรู มันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุ น้อยกว่า 5 เดือน บริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบ ห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ไปเผาทิ้งทำลาย และ หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณ รอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้ สารเคมีฟอสฟิอิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตาม สถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลง ทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อรา เมตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมัน สำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่าง เพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ที่จากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ - แจ้งให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และให้เก็บใบที่เสียหายไปเผาทำลายนอกแปลง และแจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการป้องกันกำจัดทันที
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรขุดพินทุด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรมรวงศ์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกู่หลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพฯ ระยอง และสงขลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 966 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และชุมพร) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 559 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กระบี่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปลอ่ยแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อนำมาใช้ควบคุมดั้วแรด และดั้วกู่หลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลงให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กาดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรด
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปัตตานี) จำนวน 1,153 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัดโรคเส้นดำได้
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 5,242 ไร่ การระบาดลดลง 33 ไร่ พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด จำนวน 61,099 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด จำนวน 9,657 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซอเท (emamectin benzoate ผสมกับน้ำ พ่นในมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ปลอ่ยแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา (<i>Trichogramma spp.</i>)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			และแทนเป็นอะซีโคเดส (Asecodes hispinarum) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ทำลายไข่และตัวอ่อนด้วงแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย - ควบคุมด้วงงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง และใช้สารทาร์ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำมันเครื่อง 1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอยตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่
ทุเรียน	1. โรครากรเน่าโคนเน่า 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. หนอนเจาะลำต้น 4. เพลี้ยไฟ 5. โรคราใบติด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และ ระนอง) จำนวน 10,807 ไร่ การระบาดลดลง 115 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 26 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด จัดทำข่าวเตือนการระบาด ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากรเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยให้ชุดฉีควีเปือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด หรือใช้ตาข่ายดักพื้นหลุมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมการระบาดและความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่นๆ - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือคาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น
เงาะ	1. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม - แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% ดับบลิวพี ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะ ๆ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพ่นบริเวณที่เป็นโรค และหมั่นสำรวจแปลงและกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่ให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

8.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 61)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2561 มีรายงานจังหวัดที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตรวค นครนายก บึงกาฬ สกลนคร หนองบัวลำภู เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครปฐม ชุมพร พังงา ภูเก็ต และนราธิวาส พบโรคทั้งหมด 54 จังหวัด 320 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 33 จุด ในพื้นที่ 21 จังหวัด คือ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา ยโสธร สุรินทร์ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เชียงราย กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล

2) ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ 22,829 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคนที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 1,824 ตัว

8.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบทั้งหมด 12 ครั้ง ในสุนัข 11 ครั้ง และโค 1 ครั้ง เกิดในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เพชรบุรี สมุทรสาคร และสงขลา

8.3 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 2 ครั้ง ในโคนม 1 ครั้ง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ จังหวัดอุครธานี และเกิดโรคในโคเนื้อ 1 ครั้ง ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

8.4 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) ไม่มีรายงานในสัปดาห์นี้

8.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 15 - 21 ธ.ค. 61) พบการระบาด 3 โรค ใน 9 ประเทศ ดังนี้

1) โรค Peste des petits ruminants ในแพะแกะ 1 ครั้ง ที่ประเทศแอลจีเรีย

2) โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง H5N1 ในนกอีแอกและไก่ 2 ครั้ง ที่ประเทศอินเดีย

3) โรคคหิวหวัดแอฟริกันในสุกร 22 ครั้ง

- ประเทศเบลเยียม 1 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศจีน 5 ครั้ง เกิดโรคในสุกร

- ประเทศฮังการี 3 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศลัตเวีย 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโปแลนด์ 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า

- ประเทศโรมาเนีย 4 ครั้ง เกิดโรคในสุกรและหมูป่า

- ประเทศยูเครน 1 ครั้ง เกิดโรคในสุกร